Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 62 (622) * joi 24 octombrie 1957 * 8 pag. 30 bani

Ce citești?

Foto: GR. PREPELIȚĂ

Scrisoare

„Domnișoara sentimentală..."

Ironia de prost gust a colegului tău cu pretenții de om mare te-a spoit cu vorbele astea două rostite intr-un rînjet răutăcios. Tu, măi Radule, te-ai roșit pînă-n vîrful urechilor. Eram cu nasul în carte, dar am văzut tot. Dăduseși o mică „sindrofie". De, împlineai 16 ani! Ai căutat nu știu ce în dulăpiorul tău cu cărți și amintiri. Atunci găliganul pe care — scuză-mă — nu-l pot înghiți, a zărit, vîricios, peticul de mătase purpurie, împăturit cuminte într-un colț tainic și drag al scrinului. Cravata ta de pionier... Găliganul s-a scălimbat cu superioritate, arătîndu-și măselele de viplă. Iar a doua zi, în plină clasă, ți-a strigat vorbele. A povestit la toți. Ei și? De ce naiba te amărăști? Adu-ți aminte cu cîtă răceală, ba chiar ostilitate, i-au întîmpinat ceilalți colegi sporovăiala. Ceilalți, care nu poartă sub nas trei fire bălane în chip de mustață, ceilalți care nu sînt căpitanii nici unei echipe de baschet și care, în sfîrșit, n-au rămas ca el repetenți de nu știu cîte ori pînă într-a IX-a...

Să te frămînți pentru un... Na, că era să zic o vorbă urîtă, învățată în copilărie, pe maidan. Fiindcă, vezi tu, unii, mulți, n-am avut ce păstra din copilărie. Ce să păstrăm? Zgaibele din genunchi? Turtele de noroi? Ocările?

Tu nu știi cîtă frumusețe și adevăr a fost în gestul tău. Să păstrezi într-un colț de mătase tot soarele, toate bucuriile, toată căldura unei copilării. Ce bine...

VAL. MĂGURA

SCURTE ȘTIRI DIN ȘCOLI

- Dorințe de elev
- Cercuri noi în școală

Gheorghe Bornaz, din Orecheşti-Focşani, ne scrie: „În toate clasele absolvite pînă acum, am învățat bine. Anul acesta sînt în clasa a VI-a — am mai crescut deci. Dar pentru că acum sînt mai mare, îmi dau seama mai bine de ce trebuie să învăț. Așa că, în acest an, dorința mea cea mare este să învăț cel mai bine din clasă. Dacă voi reuși sau nu, asta se va vedea la... sfîrșitul anului. Eu am să lupt totuși și cred că am să cîștig..."

★

„De mult doream ca și în școala mea să fie un cerc-două în care să activez. Iată că anul acesta la noi au luat ființă mai multe cercuri și asta spre bucuria mea și a colegilor mei. Care sînt aceste cercuri? Păi, avem unul de mîini îndemînatice, unul al tinerilor naturaliști... Apoi mai sînt și altele: al muzicienilor, al prietenilor cărții etc. Bineînțeles mie, plăcîndu-mi foarte mult literatura, nu mi-a fost greu să-mi aleg cercul: m-am înscris la „Prietenii cărții"! (Marin Trăstaru — Slatina).

CURAJ, AMBIȚIE, SAU ALTCEVA?

Orele de curs se sfîrșiseră de mult, dar sub impresia ultimei lecții de istorie, un grup de copii rămași în clasă vorbeau cu aprindere. Printre ei — Romică Stănescu.

— ...Eh, spuse Romică. Ce, parcă dacă aș fi fost eu în locul lui Icar, n-ași fi sărit de acolo?! Sigur că aș fi sărit...

— Așa ar fi făcut ori care!... — adăugă un coleg.

Butoi însă, care pînă atunci stătuse deoparte, zîmbind ironic la tot ceea ce spuneau colegii, intră și el în vorbă:

— Zău?! Ai fi sărit și tu? — și Butoi rîse din nou cu batjocură în glas. Păi, dacă ești atît de curajos pe cît te lauzi, rosti mai departe acesta, poți să ne arăți chiar acum. Ei, ce zici?

Romică nu știu ce să răspundă. „Cine știe ce i-o fi trecut prin cap și nebunului ăsta de Butoi..." — se gîndi el. Nevoind să dea îndărăt însă, îi zise la fel de ironic precum îi vorbise acesta:

— Și, mă rog, după tine..., ce-ar trebui să fac?

Butoi rîse răutăcios.

— Păi, mai nimica. Să iei umbrela și... — Butoi făcu o pauză, privi în jur și văzînd figurile atente ale colegilor, care-l ascultau, continuă — ...Să iei umbrela și să sari de pe balconul clasei.

— Cu... cu umbrela deschisă? Glasul lui Romică tremura.

— Bineînțeles! rosti nepăsător Butoi.

Ceilalți copii rămaseră o clipă cu gura căscată, apoi aventura îi atrase și pe ei:

— Hai, Romică, nu-ți fie frică!... Umbrela o să fie ca o parașută! Hai, sări!

— Curaj Romică! se auzeau încurajatoare strigătele colegilor.

Și Romică, de unde la început își pierduse glasul, se simți dintr-odată ca de oțel. Apucă umbrela, deschise ușa și ieși pe balcon. După el — întregul grup.

Văzîndu-l atît de convins să sară, lui Butoi începu să-i treacă prin minte că s-ar putea întîmpla ceva rău cu Romică. De, distanța nu era tocmai mică... De aceea, îi zise:

— Măi Romică, dacă n-ai curaj..., nu mai sări. Las-o baltă!

„Aha, se gîndi Romică, Butoi vrea să dau înapoi, să rîdă de mine pe urmă!"

— Ba nu mi-i teamă de loc! Ia să vezi!

— Mă, nu fii prost! (Butoi intrase în panică). Ai să cazi și-ai să-ți rupi ciolanele. Ce, te iei după mine? Am glumit numai...

Dar Romică, cu umbrela deschisă, se aplecă peste grilajul de fier al balconului. „Oho, sînt vreo 7—8 metri" își zise el. Și-ntr-adevăr, clasa a șasea se găsea la etajul întîi. „Totuși, voi sări! Altfel, ăștia au să rîdă de mine. Și apoi, umbrela e destul de solidă, o să-mi „amortizeze" căderea.

— Gata s-a făcut! exclamă Romică cu un glas ce voia să pară sigur, dar care tremura.

Și, închizînd ochii, își dădu drumul în gol, mai înainte ca cineva să-i mai poată spune o vorbă.

★

Sosit în grabă, doctorul școlii îl readuse destul de greu în simțiri. De fapt, Romică n-avea „cine știe ce" — cum căuta el să-i liniștească pe cei din jur — numai un picior... fracturat!

— ...Și asta din cauza umbrelei, care n-a fost destul de rezistentă. Pe la jumătatea drumului, s-a-ntors pe dos!...

★

V-am povestit această întîmplare reală, dragii mei, pentru a vă cere cîteva păreri:

Din felul lor de a proceda credeți că Butoi și colegii își dădeau seama de ceea ce înseamnă curaj?

Voi înșivă, ce părere aveți despre curaj?

Vă rugăm să vă spuneți aceste păreri legate de anumite aspecte din școala în care învățați.

Așteptăm pe adresa redacției, părerile voastre

EMIL EMANOIL

PENTRU PATRIE

INDATORIRILE PIONIERULUI SINT:

. . . .

— să considere munca ca o cinste și onoare, să respecte munca altora, să apere și să păstreze cu grijă bunurile poporului;

(Din Regulamentul organizației de pionieri din R.P.R.).

Din toate colțurile țării ne sosesc zilnic noi și noi fapte pionierești. Incepînd cu acest număr vom pune la curent pe cititorii noștri cu cele mai frumoase acțiuni ale unităților și detașamentelor de pionieri. Astăzi publicăm primele vești:

Parcul Pionierilor...

...din comuna Zebil nu este un parc chiar atît de mare ca cele din București, Cluj sau Orașul Stalin. Cu toate acestea, pionierilor de la școala din Zebil le este drag, pentru că e făcut de mîna lor.

Multă vreme locul pe care se află astăzi parcul era un maidan pe care creșteau bălării. In centrul acestui teren viran, se găsea o piatră funerară ridicată în cinstea eroilor din sat, căzuți în cele două războaie mondiale.

Inițiativa a fost a pionierului Preda Emil. Ea s-a născut într-o zi cînd cerceta inscripțiile de pe monument: „Corbeanu Vasile — mort în luptele din Valea Jiului — 1917, Niculescu Alexe — din divizia Tudor Vladimirescu, mort în Ungaria — 1945"

„Se poate ca monumentul celor care s-au jertfit pentru patrie să fie năpădite de bălării?"

Lucrul a început chiar de a doua zi. Cei cîțiva prieteni chemați la început de Emil au fost urmați de întreaga unitate.

Astăzi, monumentul eroilor din Zebil se înalță în mijlocul unei grădini împrejmuite cu gard. La poarta grădinii se pot citi scris pe o placă: „Parcul pionierilor".

Intr-o după amiază...

...pionierii de la Școala de 7 ani din Lăpușul Romînesc aveau cerc sportiv și nu se poate spune că pionierilor de aici nu le place sportul. Ba chiar așteaptă cercul sportiv cu mare nerăbdare. In după amiaza aceea, pe care o așteptaseră toată săptămîna, li s-a pus însă o problemă grea.

— Uite, copii, despre ce este vorba — le-a spus instructoarea. Pe „lotul Festivalului", îngrijit de utemiști, se află în clipa de față o însemnată cantitate de porumb. Ei ne-au rugat s-o culegem, pentru că în clipa de față toată lumea e la cîmp, unde sînt lucrări grabnice de făcut.

Copiii au rămas pe gînduri:

— N-am putea să mergem mîine? — a încercat timid un pionier.

— Dacă plouă? a răspuns altul. E toamnă.

— O să putrezească porumbul... au căzut și ceilalți de acord.

— Și atunci?

...Atunci au hotărît să renunțe la cercul sportiv pe care-l așteptaseră cu nerăbdare timp de o săptămînă și au plecat la cules porumbul. La ora 6, totul era gata.

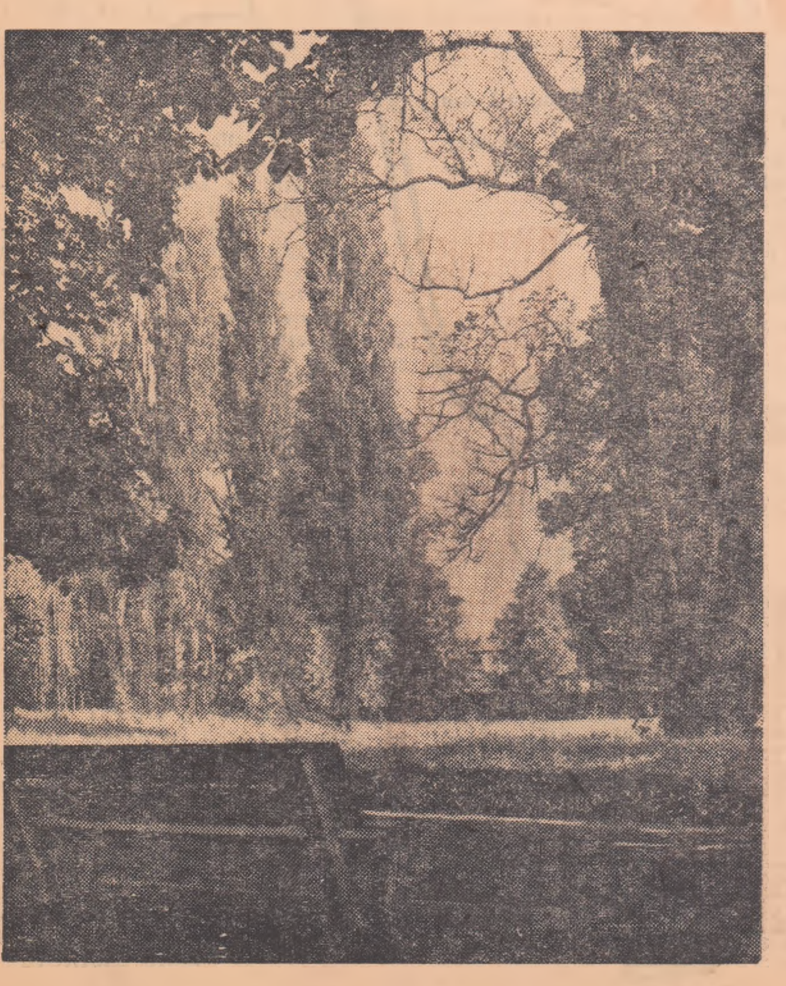
O întîmplare asemănătoare

...a avut loc la Fotești, la Școala de 7 ani nr. 2, numai că aici nu era o după amiază de cerc sportiv, ci o după amiază ca toate după amiezile. Intîmplarea se aseamănă doar prin faptul că e vorba tot de cules, de astădată bumbac. Am uitat să vă spun că bumbacul este al gospodăriei colective și că e o tradiție a acestei școli ca pionierii să ajute gospodăria în treburile ei.

La cules au plecat trei detașamente care, spre seară, au predat gospodăriei o cantitate de 200 kg vată bumbac. S-au evidențiat pionierii Ticuleanu Maria și Vasilescu Gheorghe, din clasa a III-a și Cosor Ranfilia, Bogdan Valeria și Anghel Dorina din clasa a VI-a.

Dragi copii, trimiteți-ne în scris fapte ale pionierilor din unitățile, detașamentele și grupele voastre. Cele mai interesante le vom publica la rubrica „Pentru patrie".

AL. MIHU

Povestea unui dovleac

Pe la amiază, după ce sunase de ieșirea de la ore, cîțiva băieți din clasa a VII-a jucau fotbal în curtea școlii. Din greșeală, unul trase un șut puternic, peste poartă, și mingea se opri dincolo de gard pe lotul școlar. Fleischer Carol, unul dintre jucători, se duse după ea.

Incepu să dea la o parte firele înalte de porumb și privea în jos printre lujerii de dovleci. Deodată, de după niște frunze mari zări ceva... așa, ca o minge. „Iat-o!", își zice el și porni într-acolo.

Cînd ajunse, însă își dădu seama că presupusa minge nu era altceva decît... un dovleac uriaș care prin mărimea sa, îi întrecea cu mult pe ceilalți. Se apropie de el și cu mîna îi atinse coaja gălbuie. Era unul dintre dovlecii de pe lot, acolo unde pămîntul fusese tratat special cu cenușă și superfosfați.

Vesel, duse vestea și celorlalți copii.

„PARIURI"

De la această „descoperire" nu trecuseră decît cîteva ore și toată școala aflase că pe lotul lor se află un dovleac de mărimi puțin obișnuite pentru perioada aceea. (Erau abia la jumătatea lui iulie).

De aceea, mulți dintre pionieri începură să facă pariuri.

— Eu cred c-o să se facă cît pietroiul acela din spatele școlii!

— Ce, numai atît? Pariez pe ce vreți că se face cît o roată de car, sări altul.

— Asta o să fie cel mai mare dovleac care a crescut vreodată pe lotul nostru. Ascultați-mă pe mine: să nu-mi ziceți pe nume dacă n-o să aibă peste 15 kilograme!

...De atunci au început să-l îngrijească și mai bine.

*

Am văzut și eu dovleacul cu pricina. Insă nu pe lotul pionierilor de la Școala de 7 ani nr. 11-Turnișori, ci la expoziția organizată cu prilejul consfătuirii micilor naturaliști din Sibiu.

Erau expuse o sumedenie de produse: porumb înalt avînd cîte 9 știuleți pe fir, morcovi de aproape un kg., cînepă înaltă de peste 4 metri, sfeclă, ardei... Dintre toate însă cel care își atrăgea atenția de la început era dovleacul. Mare, mare de tot. Cît cîntărea? N-aș putea să vă spun. Insă abia-l puteau ridica doi băieți...

Ședea țanțoș în fața celorlalte exponate, și ele de mărimi ase-

mănătoare de parcă ar fi spus „Vedeți cît sînt de mare?".

D. EMIL

Un băiat care poate va fi ales președinte de detașament

L-am cunoscut pe Columbo Giovanni înainte de începutul orelor de clasă. E un băiat înalt, cu ochi albaștri, la prima vedere sfios.

— Privește-l cu atenție — mi-a șoptit instructoarea. Iți voi povesti ceva despre el.

— Se pare că-i un bun pionier — am spus eu, cînd curtea școlii a rămas pustie. Și nu am greșit.

Giovanni învață bine și are o influență mare în rîndul colegilor săi, care-l prețuiesc, pentru că întotdeauna aduce noutăți. Giovanni poate să-ți spună ultimele rezultate din cadrul Anului Geofizic Internațional, Giovanni vine la școală cu reviste și ziare interesante, Giovanni este un filatelist pasionat și un fotbalist bun.

Se pare că, pentru aceste calități băieții din clasa a VI-a vor să-l aleagă președinte al detașamentului.

De ce nu și fetele? Nimic mai simplu: fetelor, Giovanni le vorbește urît, le pune piedică, le îmbrîncește, le desconsideră.

In urmă cu o săptămînă, cînd au avut loc alegerile, în grupa nr. 3 au fost mari neînțelegeri. Băieții au luptat din răsputeri să nu fie aleasă o fată. Ei s-au înțeles înaintea adunării și au vrut să propună un băiat. Totuși, prima propunere a venit din partea lui Filiuță, o pionieră nepărtinitoare: „S-o alegem pe Rozental Boni. Ea e disciplinată, învață bine și e plină de inițiative". Fetele s-au bucurat. Dintre băieți, a votat numai unul pentru. Ceilalți s-au abținut sub motiv că „n-o cunosc", alții au fost împotrivă.

Anul trecut, cînd detașamentul clasei a V-a a avut ca sarcină să strîngă fier vechi, Giovanni s-a ridicat și a spus obraznic:

— Eu sînt băiat, nu merg să strîng fiare vechi, să meargă fetele. Ele n-au altă treabă.

Băieții au socotit asta un act de „demnitate" și au trecut de partea lui.

Fiind întrebat cum se poartă Giovanni cu colegele sale, Tănase, colegul său de clasă, spune: Giovanni e un băiat deștept, învață bine, întotdeauna spune lucruri interesante.

— Bine... Dar răspunde la întrebare.

— Noi băieții, spune Tănase, le cam batem pe fete, pentru că vor să se amestece în treburile noastre. Dar și ele ne bat pe noi.

Stan și Roșu, care au fost anul trecut colegii lui Giovanni, recunosc că este un pionier cu multe calități, dar spun că e cam îngîmfat și răspunde obraznic profesorilor.

Am rămas pe gînduri... Oare fetele vor admite să fie ales Giovanni președintele detașamentului?

Giovanni nu e un băiat rău, numai că, după cum ați văzut, el are ce are cu fetele. Purtarea asta are cauze mai adînci, nu-i deloc întîmplătoare. Giovanni are o soră în clasa I-a pe Liliana. Lui Giovanni i se pare că mama o răsfață mai mult decît pe el și asta nu-i place. Liliana, ca orice soră mai mică, e pretențioasă. Vrea să i se facă jucării, vrea să fie totul al ei. Altfel plînge. Cînd el are nevoie de liniște, Liliana face gălăgie cu prietenele sale de joacă. De aici concluzia greșită: „Cum să-ți mai placă fetele? Nici vorbă! Sînt mofturoase, piricioase, rele, într-un cuvînt, nu-s bune la nimic".

Dar colegele lui Giovanni nu-s de vîrsta Lilianei. Ele sînt înțelegătoare, au preocupări serioase, nu sînt cu nimic mai prejos decît băieții. O dovadă, notele din catalog; fetele nu învață mai rău decît colegii lor. Citesc cărți de literatură, le place poezia, muzica, unele acasă fac experiențe legate de lecțiile de fizică și în plus, sînt și folositoare părinților în gospodărie.

...Giovanni, e timpul să-ți împaci pe băieți cu fetele! Clasa voastră ar fi astfel o clasă model. Nu-ți vei pierde din demnitate dacă vei saluta politicos pe o colegă întîlnită pe stradă, noutățile tale vor fi ascultate cu interes și de Șerban Lucia, pe care o înțepi deseori cu compasul și de Anton Florentina, căreia îi pui piedică ori îi vorbești urît. La strînsul fierului vechi ori la alte acțiuni puteți merge împreună. Fetele vor primi schimbarea asta fără surprindere, ca și cînd ați fi prieteni de cînd lumea!

N. BIHORAN

TOAMNĂ...

Ziua de vară-am lăsat-o aici,
Parcă mai ieri, pe potecile mici,

Pe iarba verde, pe albele flori
Să se răsfețe pînă în zori.

Caut. Nu-i aflu făptura de fum,
Caldă și dragă. E toamnă acum.

Frunzele cad din castanul umbros
Și se așază pe bănci și pe jos.

Dar cînd copiii veni-vor pe-aci,
Soarele iar pe cărări va luci...

ILEANA DRAGOȘ

Partidul ne poartă de grijă

O MICA DESCOPERIRE

Rătăcit printre dosarele din arhiva unei școli, a fost găsit un text cam ciudat. Descoperitorii acestui text au rămas, pentru un moment puțin cam nedumeriți. Nu pentru că ar fi fost vorba de niscai curiozități științifice, sau despre vreo poveste necunoscută. Toată nedumerirea a fost stîrnită de felul cum era scris acest text. Ciudat lucru. În loc de: „mi-ai" era scris „miai", în loc de prietenos „pretenos", „mint" în loc de minte, „chea" în loc de cheia, „olă" în loc de oală și bineînțeles și alte cuvinte pe care cu greu ți le puteai tălmăci.

— Să știți că textul acesta este scris din vremea cînd încă nu se cunoștea bine scrierea în limba romînă, spuse unul dintre cei de față.

— Ba eu cred că-i scris în altă limbă, își dădu părerea altul.

— Stați! Am descoperit spuse unul care tocmai intrase pe ușă. Ceea ce vă e neclar în acest text sînt greșeli de ortografie pe care le-au făcut elevii Vizitiu Constantin și Ardeleanu Elisabeta de la Școala de 7 ani nr. 4 din Tirgu-Jiu la lucrările din 16 octombrie 1957.

— Mulțumim ai sosit la timp, răsuflară oamenii în voie.

O SCRISOARE COMICA

Inchipuiți-vă că ați fost nevoiți să citiți următoarea scrisoare:

„Dragă colega, nu știu ceai de numi mai scri. Eu sînt bine și mă joc toată ziua cu cei trei copi care îmi sînt vecini. Dimineața îmi spăl lata cu apă rece și săpun Ce plăcui te înviorează pe obraji apa rece. Sînt totuș supărată de un lucru pe care vreau să țil povestesc ție; mi am scrîntit niciorul și acum nu mai pot să mai fiu stonică ca pînă să intîmpin acest nicaz. Cînd vin acasea de la școală miros trandafirii roși din grădină și măninc nuc. Te rog sămi scri și mie. Te sărută pretena ta..."

Să încercăm acum să traducem. Ce-o fi însemnînd, de pildă, „nicior"? Nicior, donicior... „Mi-am scrîntit doniciorul". Nu merge. Nicior... nicior... stați c-am găsit. Piciorul trebuie să-și fi scrîntit. Cred că asta-i. Dar „stonic"? Asta-i mai greu. Stonic... stăncuță, stăvilar... pe cuvînt nu găsesc. N-o fi vrut să zică destoinică? Se potrivește. În sfîrșit, bine c-am aflat-o și pe asta. Dar cu celelalte cuvinte încîlcite ce ne facem? Eu unul nu mi mai bat capul.

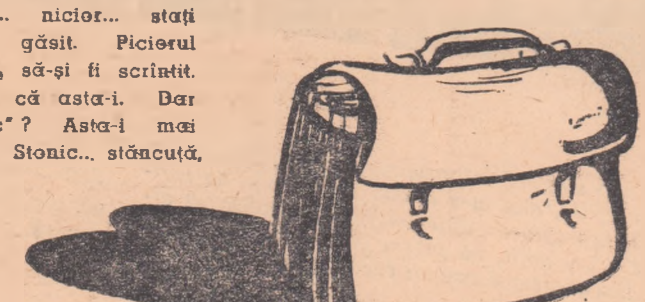
Mai bine aș ruga-o pe Lăcătușu Lia, de la Școala medie nr. 1 din Tirgu-Jiu să-mi traducă. Ea e doar autoarea scrisorii de mai sus, care, la rîndul ei e o dictare la limba romînă.

MICI MODIFICARI IN DICTIONAR

Dragi cititori, vă aducem la cunoștință că a apărut un nou dicționar al limbii romîne cu unele modificări interesante din care spicuim cîteva: „întor se", în loc de întoarse, „mormări" în loc de mormăi, „mîncă" în loc de mănîncă „rînj" în loc de rînji, „spurat" în loc de supărat, etc.

Noul „dicționar" aparține elevilor Carigoiu Ion, Predan Ilie și Lupulescu Ion, Școala de 7 ani Nr. 4 Tirgu-Jiu Nu pierdeți ocazia. Cumpărați noul dicționar de la librăria acestei clase înainte de a se epuiza. Tirajul e foarte mic.

GHE. NEGREA

COLINDIND PRIN TOATA TARA

CASA PIONIERILOR

Cunoașteți cu toții cum arată o mașină obișnuită Whimshurst? Două plăci rotunde care, prin frecare, produc electricitate. Intre cei doi poli descărcările electrice se produc sub forma unor trăznete minuscule. Ce mai, o adevărată furtună în miniatură. Dar această mașină are și unele accesorii foarte interesante. De pildă, în apropierea polilor mașinii ții cu mîna o bucată de metal. Încetul cu încetul corpul ți se încarcă cu electricitate. Tu nu simți nimic, deoarece te afli cu picioarele pe o estradă de lemn. Insă, părul ți s-a zbîrlit în cap măciucă, iar cine te atinge se trezește curentat. Iar dacă cineva își apropie de nas o altă bucată de metal, se naște... o scînteie electrică de toată frumusețea.

Incet, ca să nu deranjăm, să intrăm într-altă cameră cufundată în întuneric. Iți dai seama însă curînd că e plină. De copii, probabil. Iată un ecran pe care, în culori, se vede proiectată o casă modestă, de pescar. La geamul casei apare capul unei băbuțe. In fața geamului, trist, moșul ascultă de porunca babei care sună astfel: „Să te duci și să spui peștișorului de aur că vreau să fiu cocoană!" Peștișorul de aur îi îndeplinește dorința. Cînd moșneagul se întoarce acasă, nu-i vine să-și creadă ochilor. In locul căsuței un adevărat palat, iar baba, boieroaică sadea.

Basmul s-a sfîrșit. Peștișorul supărat de cererile nesăbuite ale babei, readuce totul așa cum a fost la început.

Lumina se aprinde. Un oftat de mulțumire destinde atmosfera. Așa îi trebuia babei!

Să mai trecem și în sala de alături sau să explicăm unde se petrec toate aceste lucruri? Ei bine, ne aflăm la Casa pionierilor din Alexandria și am vizitat împreună sala cercului de fizică și sala de literatură și de basme pentru cei mici, unde s-a prezentat la epidiascop filmul „Peștișorul de aur".

Dar Casa are multe cercuri: de geografie, științele naturii, mîini îndeminatice, sport, muzică. Trei—patru sute de copii din Alexandria vor activa săptămînal la aceste cercuri.

In fotografie se vede Casa așa cum arată ea pe din afară Vă place? Parcă ar fi o vilă. Are și o grădină frumoasă, unde se intenționează clădirea unui teatru de vară.

Casa le-a dăruit-o copiilor partidul știind că aceasta era o dorință veche a lor. Deci, începînd din acest an, și pionierii din Alexandria au o Casă a lor. N-am putea să vă spunem dacă la ora asta Casa s-a deschis sau nu. Atunci cînd am fost noi pe acolo mai erau unele lucruri de făcut. Cred că s-au făcut, pentru că o mulțime de organizații de bază U.T.M. din întreprinderi, au ajutat la crearea Casei pionierilor. De pildă, cei de la fabrica „Izlaz" i-au dăruit 45 de scaune și o bună parte din mobilier, iar „Intreprinderile comunale" preșuri, covoare...

Așa că, dacă aveți drum prin Alexandria, nu uitați să treceți și pe la Casa pionierilor. Transmiteți acolo tovarășului director și tovarășilor profesori, multe salutări din partea noastră.

A. ALBU

Ce e nou în satul nostru...

Totdeauna cînd citeam în gazetă despre pionierii care activează la Casele de pionieri, parcă îmi părea rău. Mi-era necaz că nu locuiesc și eu într-un oraș mare, că nu avem și noi Casa pionierilor.

Acum însă dorința ni s-a împlinit. Avem și noi o Casă a pionierilor, avem cercuri artistice, tehnice, științifice.

Activitatea a și început!

PETRINA COSMA
comuna Comănești raionul Moinești Bacău.

Scenetă în patru tablouri și un prolog

Prolog

Dragi spectatori, astăzi o să vă prezentăm un caz deosebit. Subiectul: o fată cu spirit de observație, foarte isteață, foarte pătrunzătoare și foarte energică, găsește răspunsul la un număr de întrebări ce i se pun.

Personaje:

Lifu Maria, Școala nr. 155 — București.
Mai multe pioniere.
Mai mulți cetățeni

Acțiunea se desfășoară la policlinica de cartier unde grupul de pioniere în frunte cu Lifu Maria au venit cu o treabă oarecare Intreg grupul a ocupat o bancă lungă. Femei cu copii în brațe stau în picioare și admiră pionierele de pe bancă.

Tabloul I

Lifu scoate un pumn de bilete de tramvai din buzunar și le aruncă pe jos.

Cetățenii: *De ce arunci biletele pe jos?*

Lifu *(cu spirit de observație și nasul la 25⁰)* *Dacă nu-i coș!!!*

Tabloul II

Lifu mănîncă semințe. Majoritatea cojilor cad pe jos.

Cetățenii: *De ce faci murdărie? Aici trebuie să fie curat.*

Lifu *(isteață, cu nasul la 35⁰) Unde scrie?*

Tabloul III

De pe bancă se ridică una din pioniere. O femeie cu un copil în brațe vrea să se așeze

Lifu: *(cu energie și nasul la 45⁰). Nu, nu... sculați-vă, vă rog!.. Locul acesta este al colegei mele.*

O cetățeancă *Fetițo, de ce te porți așa urît?*

Lifu: *(cu pătrundere și nasul la 46,50⁰). Sînteți profesoara mea ca să-mi faceți morală?*

Tabloul IV

Ne-am gîndit atunci să-i punem și noi gazeta, o întrebare „De ce ești obraznică și prost crescută, Lifu Maria?"

La care Lifu a căscat o gură mare, o pereche de ochi rotunzi, iar nasul a rămas la orizontală.

I-au pierit spiritul de observație
istețimea
energia
pătrunderea.

Răspunsul am fost obligați să-l dăm tot noi, gazeta publicînd articolul de mai sus.

Cortina... nu trebuie să cadă peste o asemenea întîmplare. Detașamentul trebuie să-și spună cuvîntul.

A. WEISS

Festivalul filmului sovietic

Joia cinematografică

In fiecare an, „Săptămîna filmului sovietic" e întotdeauna aducătoare de daruri preţioase pentru amatorii de cinema. Filme noi, filme interesante pentru toate vîrstele şi din toate domeniile, îşi fac apariţia pe ecrane. Pe care să-l alegem, pe care să-l vedem mai întîi? O propunere: înainte de a lua o hotărîre, să discutăm puţin despre două filme. Adică rubrica „Joia cinematografică" să înscrie în ordinea ei de zi: Crucişătorul Potemkin" şi „Detaşamentul lui Vaska Trubaciov".

Marele Eisenstein

Prieteni, aţi auzit de Serghei Eisenstein? A fost cel mai strălucit regizor al cinematografiei sovietice, un pionier al artei noi — cum îl numesc oamenii din patria sa. S-a bucurat de o asemenea faimă în toată lumea, încît pe toate meridianele nimeni nu vorbeşte de el decît spunînd cu respect „marele Eisenstein".

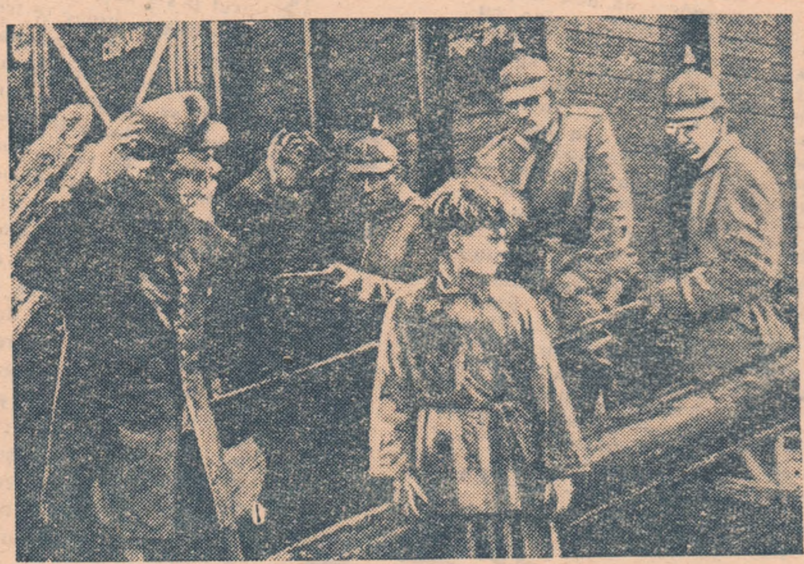
...Se împlineau două decenii de la sîngeroasele şi eroicele evenimente ale anului 1905 în Rusia. Eisenstein, împreună cu Eduard Tisse, operatorul cinematografic şi prietenul de care va fi nedespărţit pînă la sfrîşitul vieţii, vor să evoce pe ecran un episod al anului 1905. Pleacă amîndoi la Odesa, vorbesc cu zeci de martori oculari, află şi reconstituie evenimentele, lucrează zi şi noapte. Mişcată de rîvna, devotamentul, pasiunea cineaştilor, populaţia Odesei se consideră mobilizată în jurul filmului. Voluntari, oamenii se oferă să filmeze, să transporte aparatele, să facă tot felul de înlesniri şi servicii cineaştilor în fruntea cărora asemenea unei torţe arzînd de inteligenţă şi inventivitate, stă la postul de comandă Serghei Eisenstein. In trei luni (timp record pentru un film artistic de lung metraj) „Crucişătorul Potemkin" e gata! El descrie, simplu şi sobru, cît se poate de sobru, răscoala marinarilor de pe un vas militar rus împotriva ofiţerilor ţarişti. A doua zi după apariţia pe ecrane, „Crucişătorul Potemkin" cucereşte celebritatea, iar numele lui Eisenstein e aşezat în rîndul celor mai mari artişti ai epocii noastre. In 1925 „Potemkin" revoluţionează cinematografia! Căci, pentru prima oară în istoria cinematografiei, poporul, oamenii de rînd cu durerile lor adînci, cu năzuinţele drepte, trec în prim-plan, devin eroii aparatului de luat vederi. Cinematografia sovietică le dă cuvîntul, şi cuvîntul lor răsună departe.

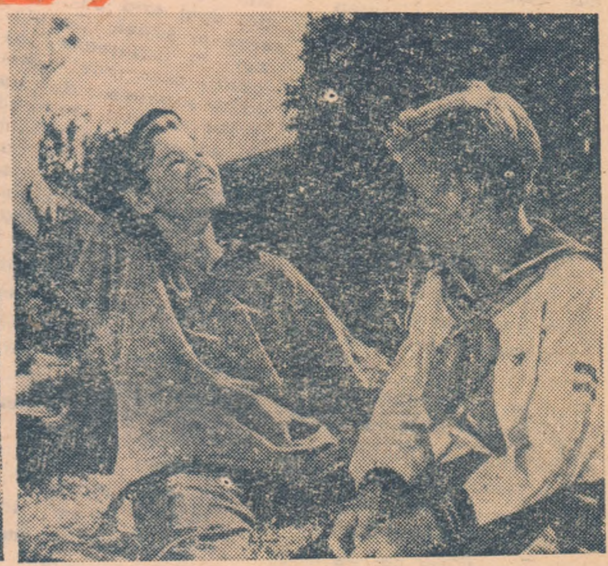
O veste bună

Urrrraaaaa! Vaska Trubaciov şi detaşamentul său de pionieri se află printre noi!

Studioul Maxim Gorki din Moscova a terminat de curînd „Detaşamentul lui Vaska Trubaciov" după cartea Valentinei Oseeva. Cu prilejul Lunii prieteniei, filmul a sosit la noi în ţară şi, fără îndoială, il veţi vedea în cel mai scurt timp. N-aş vrea să vă stric cumva bucuria surprizei povestindu-vă subiectul sau dîndu-vă amănunte, despre eroii filmului. Deci: lucrurile se petrec în iunie 1941. Detaşamentul de pionieri al lui Vaska Trubaciov, băieţi şi fetiţe de vîrsta voastră, pleacă din Moscova să petreacă o minunată vacanţă de vară în Ucraina. De abia ajunşi, o groaznică veste: războiul! Alţi copii şi-ar fi pierdut fără îndoială cumpătul; cînd ai însa un învăţător atît de priceput şi viteaz ca Serghei Nikolaevici, oameni de nădejde ca unchiul Mihailov, Stepan Ilici şi mătuşa Ivga, nu se poate întîmpla aşa ceva. Moscova draga Moscovă, va fi regăsită, copiii vor revedea mamele, taţii, fraţii şi surorile. Dar să ştiţi voi mai întîi ce-au păţit fasciştii din Ucraina de la pionierii lui Trubaciov!!! O să aflaţi totul în film. Pînă atunci, un singur amănunt: ghiciţi cine joacă în rolul instructorului detaşamentului lui Trubaciov? Leonid Haritonov, despre care am stat de vorbă în „Joia cinematografică" de săptămîna trecută!

M. MARINESCU-SANDU

Cu o singură fotografie... nu vă putem povesti un film, mai ales atunci cînd e plin de peripeţii, aşa cum de altfel şi este „Mikolca cel viteaz"; cel mult, vă facem curioşi.
...Iar aceasta e tocmai ceea ce urmărim.

Deoarece ştim că sînteţi nerăbdători să vedeţi „Detaşamentul lui Vaska Trubaciov" iată, vă oferim, pînă-l veţi vedea la cinematograf, o poză...

S N O A V E

repovestite de Al. Mitru

Fără giubea

Un ţăran avea o dată nu ştiu ce socoteală cu un boier. Il prinde deci ţăranul într-o pădure pe boier şi-i trage o bătaie zdravănă, cu bîţul.

Ţăranul este pe urmă legat fedeleş şi dus la judecată.

— De ce ai prins pe boier în pădure şi l-ai bătut? zice judecătorul.

— Nu am ştiut că e boier, îi răspunde ghidus ţăranul. Credeam că-i un tîlhar de codru. Aşa arăta la chip...

— Cum n-ai ştiut, strigă judecătorul. Tu n-ai văzut că în spate avea giubeaua de soboli, veşmînt ce nu-l poartă decît boierii cei mari?

— Păi nu, grăieşte liniştit ţăranul, că eu cînd l-am bătut i-am scos mai înainte giubeaua din spinare...

Mîinile murdare

O fată era cîndva atît de leneşă, şi nu se spăla niciodată, încît mereu era cu mîinile murdare.

Şi apoi tot ea era ciudoasă pe celelalte fete, care aveau mîinile curate şi frumoase.

Se duce dară la un vraci şi îl roagă să îi dea un leac, să facă o vrajă, ce o şti el, ca mîinile să-i fie întotdeauna curate.

Vraciul îi cere plata cuvenită, aprinde un foc, bolboroseşte nişte vorbe şi se preface că vrăjeşte.

— Acuma după vrajă, grăieşte el, freacă-ţi mîinile cu apă caldă şi săpun. Şi se vor face albe ca laptele. Vei fi la fel ca toate celelalte fete...

— Na, mulţumesc, răspunde fata, păi vraja asta cu apă şi săpun, de cînd mă învaţă mama... Şi încă fără plată...

Ion Hobana

DELFINUL

Pe sub valuri peste valuri
Arcuindu-şi — negru — trupul
De rotunduri şi ovaluri,
Trece „lupul";

Peştii se feresc din cale
Că îl ştiu prădalnic foarte:
Lasă-n urma dumisale
Numai moarte.

Coada-i bate ca o vîslă
Şi de-l pui la încercare,
Printre undele de pislă
Va să zboare,

Că-ntre toţi gonacii mării
— Le cunosc din carte cinul —
Unul nu-i mai acătării
Ca delfinul!

(din ciclul „Cît vezi cu ochii apă...")

Rezumatul capitolului precedent

Un copilaș care de-abia a învățat să umble se rătăcește în junglă. Nimerind în bîrlogul unor lupi, aceștia îl găzduiesc și îl apără de Shere Khan, tigrul. Cu timpul, lupoaica se învață cu micuțul, pe care îl numește Brotăcel și-l pune în rînd cu fiii ei.

RUDYARD KIPLING

„CARTEA JUNGLEI"

IMAGINI DE PASCAL

Știri
*
Informații
*
Reportaje
*
De pe tot globul
*
Noutăți tehnice

Un vis de demult

Prichindelul în strai sărac și ponosit a deschis ochii mari, amețit de bucurie, sorbind cu toată ființa rîndurile. Da, așa scria: Iordăchescu Vasile, reușit. Bătuse la poarta unui vis și poarta se deschidea primitoare. Clădirea sumbră a liceului căpăta lumina palatelor din basme.

Tatăl însă urmărea cu arătătorul bătătorit și învinețit de muncă slova unei hîrtii lipite alături, pe geam, și intitulată prozaic, rece: „Listă de obiectele necesare elevilor interni din clasa I-a!“ Era o listă lungă. Imposibil de ținut minte. Trebuia copiată. Dar... la ce bun? O haină, o pătură, cum necum le-ar mai fi încropit. Dar se pomenea acolo de-o vioară. De unde vioară? Trebuia să coste mult, tare mult...

Plecîndu-și capul cărunt, tatăl a oftat și n-a îndrăznit să privească în ochii copilului, care oglindeau atîta bucurie senină...

*

Un vis secerat. Cu asta a început viața copilului Vasile Iordăchescu, într-o lume în care toate visele celor săraci mureau ca florile în toamna.

Și apoi? Apoi au fost truda și nodul de lacrimi cu care „se fura“ pe atunci un meșteșug. Tatăl lui Vasile era cazangiu. Lucrase la Wolf, la Vulcan... Pîine amară. Bubuit infernal de baroase. Greve. Concedieri. Șomaj. In copilăria lui Vasile s-au împlîntat ca niște cioburi de oglindă imaginile acelea: mitinguri, poliție, foame, frig. Tatăl era cazangiu...

Și Vasile a ales tot cazangeria. Era o mînă de om, slab și pirpiriu. Prindea cu cleștele și îi dădea meșterului, rînd pe rînd, niturile înroșite la forjă. Ah, blestemată forjă! Pentru orice fleac, maistrul scotea cureaua de la forjă și-l bătea fără milă. Dar Vasile se îndrăgostise de oțel, de nituri, de cazanele uriașe. Și a izbutit să învețe meserie. Pe la ateliere mici. Abia după ce și-a făcut armata l-a angajat o uzină mare, care plătea salarii mici: uzina „Concordia“ din Ploești.

*

Sînt mulți ani de cînd muncitorii au dat jos firma ce amintea trusturile străine, nesățioase consumatoare de oțel și aur romînesc. Uzina poartă azi numele unei sărbători scumpe clasei muncitoare: „1 Mai“.

Cînd am pășit pe poarta fabricii, sub arțarii desfrunziți, nu cunoșteam întîmplările de mai sus. Le-am aflat spre seară, prin fumul albăstrui al țigărilor, de la tovarășul Vasile Iordăchescu, secretarul de partid al cazangeriei și totodată tehnologul acestei secții. Și poate nici atunci nu le-aș fi aflat, fiindcă secretarul de partid e om tăcut și nu-i place să vorbească despre el. Dar am nimerit într-o clipă din acelea mari în viața cuiva, cînd amintirile se zbat, se cer spuse, cernute iar prin sita inimii. Maistrul Vasile Iordăchescu era în preajma unei emoționante aniversări: 25 de ani de cînd lucrează în uzină.

Un sfert de veac în uzină... Fiecare piatră de aici îi e cunoscută. Fiecare piatră îi spune lui, numai lui, cîte o întîmplare veche. Îi spune despre dimineți mohorîte de iarnă, cînd venea la lucru cu plînsul copiilor în urechi, despre plicuri cu cîțiva lei primite chenzină, despre vaetul răgușit al sirenei care vestea o nouă zi de iad, de lucru în frig și cu foamea sfredelind în pîntece. Despre colonelul Manea, comandantul militar al uzinei pe vremea lui Antonescu, bestia cu chip de om care pedepsea cu zile de carceră, minutele de întîrziere... Despre munca înfrățită cu moartea sub bombele americane..

Dar amintirile bune, dragi, înăbușă pe cele negre. Amintiri bune, care își au începutul într-o zi de august. Sub ochii maistrului uzina și-a schimbat fața. Au crescut hale noi, spațioase, alei verzi, grupul social cu imensa fațadă albă. Și comunistul Vasile Iordăchescu a pus umărul din plin la această prefacere. Cine n-a auzit de cele 16 inovații ale lui, care aduc mari economii și sporesc producția? Iar în inima lui, mai presus de toate sînt oamenii. Îndeosebi cei tineri, care abia pășesc pe drumul vieții. Undeva, în amintire, îi stăruie chipul palid al unui ucenic de demult, flămînd și bătut. Și ucenicii din cazangerie îi simt dragostea ca pe a unui părinte. Ei deprind firesc, pe

nesimțite meseria, din îndrumările lui. Și tot după sfatul lui, mulți învață la liceul seral, împlinind un vis vechi al ucenicului de demult.

VASILE MANUCEANU

In loc de DICȚIONAR

AGRESIUNE... sau „Șo pe el!“ Un oarecare posesor de tăbliță magică la poartă, cu inscripția „Nu intrați, cîine rău“, își asmute foxterrierul asupra unui pașnic trecător. Cazul e de resortul miliției și stîrnește, desigur, legitima indignare a vecinilor. Dar cînd o mînă de bancheri și politicieni asmut aparatul militar al unei țări aservite asupra unui popor pașnic, faptul capătă semnificația unei crime împotriva omenirii și provoacă mînia și protestul tuturor oamenilor cinstiți.

Este exact ceea ce se întîmplă zilele acestea în orientul apropiat. Turcia își concentrează cu înfrigurare trupele la frontiera cu Siria. Siria nu are altă vină decît aceea de a fi un stat pașnic și de a poseda bogății naturale care stîrnesc lăcomia trusturilor apusene. Imperialiștii americani fac tot posibilul să împingă Turcia în război. Deși ei neagă cu înverșunare lucrul acesta, faptele scot la iveală adevărul.

Popoarele iubitoare de pace, în frunte cu Uniunea Sovietică, protestează energic împotriva acestor pregătiri criminale, care amenință pacea lumii. In fața primejdiei, Siria nu este singură. Dorința de pace a popoarelor este mai vie și mai arzătoare ca oricînd

DE PE TOT GLOBUL

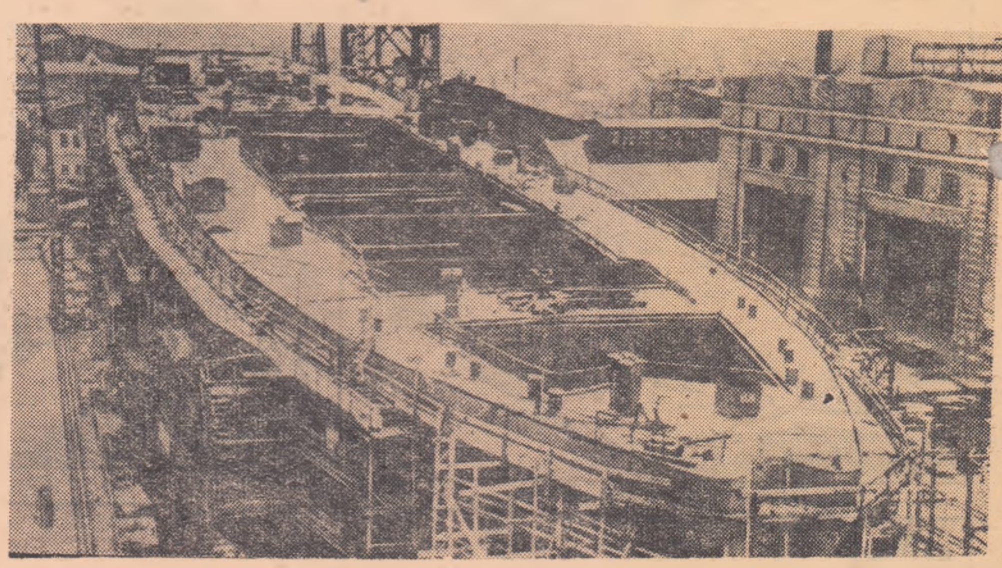
Știați că...

...In Franța a fost realizat un disc de patefon, avînd grosimea unei foi de hîrtie, în greutate de numai două grame? Noul disc poate fi strîns în pumn la fel ca o foaie de hîrtie, înregistrarea sonoră nefiind deloc influențată.

...prima imagine colorată a fost obținută în anul 1808 de savantul rus Petrov?

...Savantul japonez Tonisite, a construit o mașină de gătit, care folosește drept combustibil... căldura solară? Mașina este construită în mare parte din sticlă. In numai 40 de minute, pe această mașină fierb două kilograme de orez. Pentru a fierbe un kilogram de carne, este nevoie de 30 minute.

...In R. D. Germană s-au pus în vînzare ochelari care au proprietatea să mărească imaginea televizată? In felul acesta nu mai este nevoie de ecrane de mari dimensiuni.

Un nou triumf al științei sovietice, pusă în slujba păcii și a vieții, a făcut ocolul pămîntului: vestea lansării primului spărgător de gheață cu motor atomic. Nava, pe care fotografia de mai sus o înfățișează în timpul construcției și care poartă numele lui Vladimir Ilici Lenin, va tăia drumuri glorioase prin depărtatele mări polare.

Povestiri despre Ianoș

Marghita. Marginea comunei. O căsuță mică, aproape prăvălită de vreme. Un gard sărăcăcios, cu șipci cocîrjate. La poartă o placă. Cîteva cuvinte săpate în ea te anunță că aci a trăit o bună parte din viață luptătorul comunist Ianoș Herbak.

Toamna își pune amprentele aurii — frunze căzute — pe întinderea micii ogrăzi. O notă nostalgică plutește în aer.

Dar de unde se aud glasurile acestea cristaline?... Sînt pionierii! O mulțime au intrat în casă. S-au rînduit frumos în careu iar un băiat 'nălțuț — pare-se cel care conduce — anunță: „Povestiri despre Ianoș Herbak. E tema unei adunări? Da! A unei adunări pionierești despre viața scurtă dar plină de luptă a comunistului Ianoș...

Și prima povestitoare începe să-și depene șirul istoriei sale adevărate...

La Abația de Melk e grevă

...La Abația de Melk, un domeniu mare, pe care trudeau din zori și pînă noaptea tîrziu o sumedenie de argați, s-a întîmplat un eveniment neo-

bișnuit. Argații care pînă atunci se mulțumeau cu ceea ce le dădea administratorul (o mie de lei anual, ceva grîu sau secară, 10 kilograme de sare, cinci kilograme de fasole, un iugăr de pămînt și o cămăruța) au făcut grevă. „La Abația de Melk e grevă! Au încetat lucrul toți argații!“ Vestea a făcut ocolul întregii plase. Cum se întîmplase aceasta? Oamenii, nemulțumiți de faptul că în anul acela li se dăduse, în loc de grîu, orz mucegăit s-au revoltat. „Ce facem iarna asta? Pierim cu toții de foame!“ Insă administratorul nici nu voia s-audă.

Atunci Ianoș Herbak s-a dus într-o sîmbătă acolo să stea de vorbă cu oamenii...

Luni în zorii zilei, nici un argat n-a mai venit să lucreze. Cuvîntul partidului fusese ascultat. Au fost aduși jan-

LUMINA LUI OCTOMBRIE

Primul pas revoluționar

(din amintirile tovarășului Carol Moscovici, fost membru al batalionului revoluționar romîn din Odesa 1917).

.După ce rănile mi s-au vindecat, am părăsit spitalul militar Socola-Iași dar nu m-am mai întors la regiment ci am trecut în Rusia, la Odesa Era în vara anului 1917 Incă din spital, mă împrietenisem cu unul dintre soldații ruși revoluționari, aflați într-o tabără apropiată de Socola noastră. Eu avusesem și mai înainte cunoștință de ideile socialismului dar vîntul fierbinte dinspre răsărit, vîntul revoluției, și îndelungile sfaturi cu prietenul meu rus mi-au trezit dorința de a porni de-acum să lupt în fapt pentru mai vechile mele credințe socialiste. De aceea am trecut în Rusia, pentru a mă înrola în marea armată a muncitorilor și soldaților revoluționari.

La Odesa nu m-am aflat singur. Impreună cu alți tovarăși veniți ca și mine din țară am format batalionul revoluționar romîn.

Orașul, ca o mare navă, plutea zbuciumat pe valurile revoluției. Batalionul nostru revoluționar s-a alăturat de îndată celor mai puternici, celor mai luminați marinari ai acestei nave, bolșevicilor. Alături de ei luam parte la manifestațiile pentru pace, îi ajutam în mod revoluționar pe șomeri să găsească de lucru

La un moment dat, guvernul romîn reacționar i-a arestat și închis pe soldații ruși revoluționari din Iași. Noi, romînii revoluționari din Odesa, ne-am simțit cuprinși de revoltă. Batalionul nostru a acționat imediat In puterea nopții, am ocupat marele hotel din centrul Odesei. Aici locuiau o serie de burghezi romîni, industriași, moșieri comercianți, refugiați din țară La adăpost de bombele, foametea și tifosul exantematic, la care ei înșiși osîndiseră poporul romîn, acești nemernici chefuiau aici în tihnă, desfătîndu-se cu bucate alese, cu băuturi scumpe.

...Iată-ne în holul hotelului. Cu armele în mîini ordonăm să nu se miște nimeni. Grupele noastre se răspîndesc pe coridoare, prin odăi. Cu glasuri puternice care sună de neînduplecat în lumina reflectată de țevile armelor, îi somăm pe îmbuibați :

— Sus mîinile! Sînteți arestați!

Chipurile lor albe și grase se schimonosesc înfricoșate. Cum să se despartă de sticlele lor de șampanie, de mîncărurile lor, de divanele moi, pufoase?

Dar noi sîntem hotărîți: îi vom ține prizonieri pînă cînd guvernul romîn se va decide să-i elibereze pe soldații ruși revoluționari!

...După această acțiune au urmat altele și altele. Orașele Odesa, Feodosia, Voronej au fost martore ale faptelor noastre revoluționare. Dar despre acestea altă dată...

Tovarășul Nicolaie Vasilescu, care a participat la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie povestește pionierilor din comuna Clejani, regiunea București, cum a luptat în batalionul revoluționar al romînilor din Odesa și cum l-a cunoscut pe Lenin.

DE LA VOI

Cea mai frumoasă serbare

Ne-am pregătit mult. Am învățat cîntece, poezii, ba chiar și o scenetă. Și rezultatul? ...Aceasta a fost cea mai frumoasă serbare a noastră. Era doar în cinstea marii sărbători — 7 Noiembrie!

DOREL LEON
cl. a VI-a Sc. de 7 ani nr. 1 Bacău

AVEM TEREN

Nu de mult pionierii din școala noastră s-au hotărît să facă un teren sportiv. Unii au făcut terenul, alții groapa de sărituri, iar alții ...firma!

Terenul nostru sportiv se numește „7 Noiembrie".

STELA UNTARU
cl. a VII-a comuna Pecineaga. raionul Măcin regiunea Galați

ȚIOLKOVSKI

Kostea, cel mai mic din copiii pădurarului Țiolkovski, era un băiat ciudat, cu ochi visători, deschiși spre o lume necunoscută, cu fruntea înaltă, străvezie. Tatăl îl privea adesea, pe gînduri, frămîntînd nădejdi nemărturisite. Traiul lor modest, împovărat de griji, nu deslușea făgăduieli bune de viitor. Dar convingerea stăruia: „Băiatul acesta va ajunge om de seamă".

Și Kostea creștea, o dată cu lumina lăuntrică din ochii lui. A venit însă pe neașteptate, ca toate nenorocirile, întîmplarea care avea să năruie de timpuriu visuri și nădejdi: Kostea și-a pierdut auzul. Chiar un om vîrstnic îndură greu lucrul acesta. Pentru un copil însă, e nespus de tragic. Lumea înconjurătoare se cufundase pentru Kostea într-o veșnică tăcere și pe fruntea senină a băiețandrului, durerea săpase o cută amară. Pentru copilul lipsit de auz, școala devenise ceva îndepărtat, cu neputință de atins.

★

S-au scurs cîțiva ani. Sîntem la o școală mică din orașul Kaluga. Pe treptele ei tocite de vreme suie cu sprinteneală tînărul profesor de fizică Konstantin Eduardovici Țiolkovski. Cuta dinspre sprîncene, ceva mai aspră acum, ochii mistuiți de aceeași flacără, ți-l invie în minte pe micul Kostea, fiul pădurarului. Dar cum, cum a ajuns profesor băiețașul infirm de teri? Explicația ne-o dă Țiolkovski însuși, care se intitulează cu mîndrie „un autodidact pur sînge". Da, zile și nopți în șir, fiul pădurarului, cufundat în lumea lui de tăceri, a stăruit cu ochii pe cărți, furîndu-le tainele, învățîna cu înverșunare. Și iată-l profesor.

Dar oare acesta să fi fost țelul său suprem? O, nu... privirile sale năzuiau tot spre înălțimi, spre spații, iar mintea sa genială lucra cu înfrigurare. Țiolkovski năzuia să cucerească pentru oameni cosmosul, cu toate misterele lui minunate. Mijloacele tehnice din Rusia țaristă — ca de altfel întreaga tehnică mondială, — erau slabe, înapoiate pentru planurile gigantice ale lui Țiolkovski. El caută cel puțin să popularizeze ideile sale științifice sîmburele acela luminos care să-i ajute pe oameni la cucerirea spațiilor interplanetare. Dar nu găsește nicăieri sprijin. Atunci își editează singur, din leafa lui modestă de profesor, peste 50 de lucrări. Oamenii stăpînirii îl considerau nebun, provocîndu-i amărăciuni și persecuții. Mințile luminate însă, ca și oamenii simpli care-l iubeau, îi prețuiesc adînc opera. Și în jurul lui 1900, cînd primele avioane abia se ridicau timid de la pămînt, Țiolkovschi își publică lucrarea sa de căpătîi, care revoluționează știința: „Cercetarea spațiilor Universului cu ajutorul aparatelor cu reacție".

★

Ultima parte a vieții sale, Țiolkovski și-a trăit-o sub orînduirea sovietică, orînduire care l-a stimat și i-a ajutat din plin să-și continue cercetările. Folosindu-se ca de o trainică temelie de geniala sa previziune științifică, de datele și proiectele sale, știința sovietică a izbutit de curînd să lanseze în spațiul cosmic primul musafir pămîntean: satelitul artificial. Primul pas către călătoria interplanetară întrezărită de Țiolkovski. Suprem omagiu adus marelui visător și savant...

AL MIHU

Pînă la 21 octombrie ora 6 dimineața satelitul a efectuat 243 rotații complete în jurul globului pămîntesc. Postul de radio de pe satelit continuă să funcționeze pe ambele frecvențe de 20 și 40 M. Hz.

●●

Satelitul artificial:

Nu, nu... E o greșeală. Eu nu mă opresc acum

●●

Știri ★ Informații ★ Reportaje ★ De pe tot globul ★ Noutăți tehnice

darmii, l-au bătut pe argați însă nici unul nu s-a lăsat. Au rezistat toți.

Neavînd încotro, administrația dădu argaților jumătate din porția de grîu ce li se cuvenea Achitarea restului au mai amînat-o... Nu de alta, însă nu voiau să-și arate slăbiciunea" — spuse în încheiere Adela.

Toate acestea le aflase de la tatăl ei, tovarășul Adalbert ilegalist care a lucrat multă vreme împreună cu Ianoș Herbak.

— Și tovarășul Naghy Sandor a fost tovarăș de luptă cu Herbak, spuse Eva, ultima povestitoare din acea zi De la el am aflat ce au făcut o dată utecistii din comuna noastră, cu ocazia lui 7 Noiembrie.

La 7 Noiembrie

...„Cu vreo două zile înainte de marea sărbătoare autoritățile comunale au luat o serie de măsuri. In fiecare seară se făceau percheziții la „suspecți", iar pe stradă — din loc în loc — se aflau jandarmii Se temeau de vreo „surpriză"...

In ajun, s-au făcut și cîteva arestări. Și tot atunci numărul jandarmilor care patrulau se mărise.

Noi plecaserăm acasă.

In seara zilei de 6 noiembrie am avut o ședință pe malul rîului. Acolo am hotărît ce vom face a doua zi...

In zorii zilei, ne împrăștiarăm cu toții prin curțile caselor din centrul Marghitei. Aveam la noi stegulețe tricolore de care, cu ajutorul unor sfori agățasem la fiecare în parte cîte o piatră. La ora 9 și jumătate ca la un semn, din toate curțile începură să zboare în direcția stîlpilor de telegraf „bulgărașe" roșii. Apoi, sforile se înfășurară de după firele electrice, iar stegulețele s-au desfăcut, rămînînd atîrnate

Pe la zece, cînd lumea ieși la plimbare, tot centrul Marghitei era în haină de sărbătoare...

★

Povestirile s-au terminat abia seara tîrziu. Pionierii au părăsit în liniște încăperea. Dar nu pentru multă vreme, căci cercetările continuă în curînd, ei se vor aduna din nou să asculte lucruri noi.

...Tot aici, în casa în care a locuit Herbak.

EMIL DOBRESCU

SPORT MAGAZIN

PRIN... MEGAFON!

Nu de mult, paraşutistul sovietic Vladimir Zuev a stabilit un nou record unional. El s-a aruncat de la o înălţime de 14.921 m, executînd o cădere liberă de 13.650 m. Performanţa lui Zuev e superioară recordului mondial oficial.

La 13 noiembrie va avea loc, la Bucureşti, întîlnirea internaţională de lupte Romînia-Suedia. Pentru naţionala noastră e o încercare serioasă, cunoscută fiind valoarea luptătorilor suedezi.

Meciul de fotbal de la 3 noiembrie, dintre echipele Romîniei şi Greciei, va fi condus de 3 arbitri francezi.

In lumea fotbalului a produs surprindere şi indignare faptul că John Charles, centru înaintaş al echipei engleze Leeds United a fost pur şi simplu vîndut, pentru 65.000 lire sterline, clubului italian Juventus, din Torino. De altfel, toţi sportivii profesionişti din ţările capitaliste sînt expuşi acestui tratament de marfă vie.

BOX

DE VORBA CU MIHAI STOIAN

De cîtva timp, aproape în toate ziarele întîlnim adesea numele boxerului Mihai Stoian de la Asociaţia „Ştiinţa". Lucrul acesta e cît se poate de firesc, deoarece în ultimul timp s-a arătat a fi în „formă" şi a făcut parte din reprezentativa naţională de box. Şi încă ceva: tînărul boxer a cucerit anul acesta titlul de campion republican la categoria semi-mijlocie.

Zilele trecute am avut o scurtă convorbire cu el:

— Vreţi să ne spuneţi care au fost cele mai „tari" meciuri la care aţi participat?

— Tari au fost toate, însă cele mai dificile şi mai pasionante au fost acelea din cadrul campionatelor europene, unde am fost dezavantajat de arbitrajul slab, acelea din cadrul întîlnirii dintre echipa noastră şi cea a Iugoslaviei, precum şi toate partidele din cadrul recentelor campionate republicane.

— Cum vă explicaţi victoria obţinută, în finala acestor campionate, în faţa lui Ilie Dragnea?

— Dragnea a căutat tot timpul să lovească de-aproape. Lucrul acesta însă nu i-a prea reuşit, deoarece... eu prefer întotdeauna loviturile date de la distanţă.

— Care e specificul boxului în general?

— Acest sport trebuie să fie întotdeauna tehnic, în continuă mişcare şi rapid

— Iar celor care vor să devină boxeri ce sfaturi le daţi?

— Să înceapă pregătirile încă de acum, de pe băncile şcolii. Boxul este un sport greu, care cere o muncă susţinută. Aş vrea însă să le mai spun ceva: să nu „boxeze" în timpul orelor (aşa cum ştiu eu că fac cîte unii), căci s-ar putea să fie făcuţi... K.O. în catalog!

EMIL DOBRESCU

FOTBAL

ALTĂ DATA ŞI ASTAZI

V-aţi pus vreo dată întrebarea cînd a început să se practice fotbalul în ţara noastră? Din date sigure reiese că acest sport, atît de popular astăzi, a apărut la noi în anul 1893, şi anume la Bucureşti. Atunci a luat fiinţă prima echipă „de stradă", numită „Wacker", după numele renumitei formaţii vieneze din acele timpuri. După aceea, ani de-a rîndul s-a practicat un fotbal sporadic şi neorganizat, fără reguli de joc, fără arbitri şi fără regulament. In anul 1905 se produce însă o cotitură în fotbalul nostru, prin înfiinţarea primei echipe organizate numite „Olimpia", care începe să activeze însă mai regulat abia în 1907. Tot în 1907 se organizează încă două echipe: „Colentina A.C." (a muncitorilor de la fabrica de textile cu acelaşi nume) şi „United F.C." din Ploeşti (a muncitorilor şi funcţionarilor petrolişti). In anul 1909 încep să se dispute primele meciuri de campionat între cele trei echipe. Fotbalul devine tot mai popular în ţara noastră şi în anul 1914 mai iau fiinţă trei echipe: Colţea, Tricolor şi Venus. După primul război mondial numărul echipelor se măreşte şi în 1932 se organizează primul campionat divizionar A, iar un an mai tîrziu şi cel B. In anul 1930 echipa naţională a Romîniei ia parte la primul campionat mondial în Uruguay, la Montevideo.

După 23 August 1944, datorită noilor condiţii create sportivilor, activitatea competiţională a fotbalului nostru a luat un mare avînt. Astăzi activează în ţară peste 6000 de echipe, cu un număr de jucători care trece de 115.000.

CICLISM

ESTE UN SPORT PREA GREU PENTRU FETE?

O fată cu codiţe, timidă şi stîngace, aliniată la start, lîngă bicicleta ei greoaie, de oraş...

Ori care dintre fruntaşele ciclismului nostru păstrează cu drag în suflet imaginea aceasta. Amintirea primului concurs...

Ciclismul nostru femenin nu are încă prea multe „nume". Şi totuşi e un sport spectaculos, pasionant, viu. Atunci? !! Explicaţia o dau unele „mămici" grijulii, care spun: Ciclismul nu-i pentru fete, e prea greu. Să fie aşa, într-adevăr? Ba nicidecum. Au dovedit-o campioanele noastre care — le puteţi întreba — nu sînt nişte făpturi... supranaturale. Au pornit ca voi, cu codiţele-n vînt, pedalînd pe sub cadrul unei biciclete prea mari. Fiecare din voi le poate imita cu curaj. Calităţile fizice? Obişnuite. Nu e nevoie de „pachete de muşchi". Cei care pedalează prin forţa muşchilor numai, nu reuşesc mare lucru. Puterea trebuie îmbinată cu supleţea mişcărilor, care te fac să rulezi lin şi efortul să fie mic. Sportul pedalei dezvoltă minunat muşchiulatura, întăreşte inima şi plămînii. E adevărat, piciorul lucrează cel mai mult. De aceea e neaparată nevoie de o gimnastică permanentă a bustului şi a braţelor, care să asigure o dezvoltare armonioasă.

Pînă la bicicleta de curse, care e mult mai uşoară (dar şi mai greu de strunit...), vă puteţi cultiva aceste calităţi pe orice bicicletă de oraş, fie cît de „bătrînă". In rulaje scurte, apoi din ce în ce mai lungi, puteţi învăţa să respiraţi corect şi să vă dozaţi efortul în aşa chip de-a lungul etapei, încît să nu rămînă nici o urmă de oboseală. Tot aşa veţi deprinde celelalte însuşiri la fel de însemnate: atenţia, îndrăzneala, calmul. Fiindcă, să ştiţi, capul contribuie din plin la acest sport... al picioarelor.

ALPINISM

PRIETENIE

...Sîntem de trei ore lipiţi de perete, în marea fisură deasupra lacului Podragu, într-un continuu efort spre cucerirea vîrfului Tărîţa (Konradspitze). Ne-am încumetat să facem la „liber" această tură, în speranţa că vom fi primii care vom termina acest traseu fără să folosim materialele tehnice (coardă, pitoane şi ciocan). Şi acum, după trei ore, aproape că nu mai e nici o speranţă de a termina şi de a ieşi la creastă. Oare încrederea în mine şi în tovarăşii de echipă începe să mă părăsească? — sau nu mai am putere să lupt?... Şi nu mai sînt decît vreo 50—60 de metri de perete şi... dar realitatea este neîndurătoare: deasupra capului, o „spălătură" adică o porţiune de stîncă perfect netedă, ce se înalţă pe verticală pe o înălţime de cîţiva metri. Nici o fisură, nici o crăpătură cît de mică, nici o „priză" pentru mînă sau picior. Studiez cu multă precauţiune situaţia desperată în care ne aflăm şi aproape că nu văd vreo ieşire.

Stau de aproape douăzeci de minute în acelaşi punct şi nu am putut face decît vreo doi paşi în dreapta, unde peretele pare să fie mai accesibil. Ceilalţi doi, sub mine urmăresc fiecare mişcare, fiecare încercare de găsire a ieşirii salvatoare.

E curios, dar parcă ochii aceia ai tovarăşilor care mă privesc mă obligă să lupt, să găsesc un drum, să înving. In sfîrşit, mă liniştesc, încep să-mi stăpînesc nervii... Intre timp, sub mine, ceilalţi doi au făcut o manevră. Ultimul, Vlaicu, are bocanci cu cuie iar cel din mijloc, Mircea, espadrile pentru stîncă. Au inversat locurile, deoarece lui Vlaicu îi alunecă ţintele pe stîncă, iar Mircea vrea să-l aibă în faţă, să-l supravegheze în mişcări. In timpul acestei manevre, Mircea observă în dreapta salvarea noastră, ieşirea din dreptul feţei lucii, spălată de apă. Imi dictează mişcările, indicîndu-mi pe unde să trec în spre noua fisură. Am ajuns. Intre timp Vlaicu mă urmează îndeaproape, chinuit din pricina bocancilor care-i alunecă mereu de pe prize. Am reuşit să găsesc o bucată mare de stîncă, ieşită înafară, de care

In ce chip, mai departe?

mă agăţ cu putere. Ochii au şi zărit locul salvator, spre care mă ridic cu ultima mea energie, cu speranţa reuşitei.

...N-am auzit decît atît: „cad — cad"... şi sub mine, la numai 20 de centimetri de picioarele mele, Vlaicu, cu ochii dilataţi de spaimă simţea că nu mai are priză pentru picioare, că vîrfurile bocancilor îi alunecau, iar mîinile nu mai puteau să-l ţină. Innebunisem. In acelaşi timp, Mircea întinse o mînă, apoi intră cu umărul sub bocancii lui Vlaicu. Ii întinsese „priza" salvatoare pentru picioarele ce alunecau. Nepreţuit gest al prieteniei, care aici, în luptă cu stînca se cimentează puternic, că poate învinge chiar moartea. Am întins un picior, de care s-a prins Vlaicu pînă cînd a putut să-şi găsească priză bună pentru mîini şi picioare. Ajuns pe mica platformă de stîncă, am tras sus cu toată puterea ce-o mai aveam pe bietul Vlaicu, istovit din pricina efortului şi a momentelor critice prin care trecuse. Ne-am regrupat, iar după zece minute atingem vîrful atît de mult rîvnit, pentru care luptasem cu desperare şi îndîrjirea pe care numai dorinţa de a învinge ţi-o poate da.

RADU DRAGOMIR

— De ce rîde Mircea, ştii? Are cărţi aşa hazlii?

— Asta nu e carte, Niţă! Vezi — în loc de puşculiţă, Mircea-şi strînge bani, mereu, In „libret"...

— Păi, iau şi eu!

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA Bucureşti, Piaţa „Scînteii" tel 7.60 10; 7.61 00 Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din şcoli.
Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii I. V. Stalin.